

razjasniti. Vzdolž celega toka sem našel **vodomce**, ki bi lahko postali zaščitni znak Čateških Toplic, vsaj v zimski sezoni. Nekoga dne sem videl hkrati kar tri vodomce v hitrem zasledovalnem letu. Na zgornjem delu potoka, kjer ob vsakem času trnkarijo brežiški ribiči, so bolj zaupljivi in jih ni težko opazovati. A če se bo nadaljevalo že začeto trebljenje grmovja, utegne usoda breguljk doleteti tudi te lepotce.

Na "ptičji zimski rivieri" sta letovala tudi dva parčka **zelenonogih tukalic**, ki jih OAS in ZOAS ne navajata. Domov sem sicer odpotoval 29. novembra, dva dni prezgodaj, da bi lahko tudi dokazal prezimovanje te vrste, a mislim da ni razloga, da bi tukalice zadnji dan novembra nenadoma zapustile ta prijetni kraj. Po poljih je ležal novozapadli sneg, a iznad vode so se vzdigovali oblaki sopare, neke stenice (?) so v travi ob bregu neutrudno cvrčale, nekje drugje so med šašjem regale žabe. Manjkale so le še palme....

V jelševju ob vodi se je 27. novembra 1996 hranilo 300 do 400 **čižkov**.

Še trije zanimivi prizori z jesenskega sprehoda po nasipu ob Savi: trije **krokarji**, ki so čisto resno peganjali **sivo vrano**; **skobec** (samec) in **šoja** v krošnji na samem rastočega drevesa; **siva čaplja**, ki se je izneverila svoji flegmatični ali prezirljivi pozi in je raje zaokrožila z iztegnjenim vratom, ko je mimo priletel **kragulj**.

In še nekaj zapoznelih gostov, ki sem jih opazoval 27. novembra 1996 - samec **prosnika**, **golob grivar**, ki ga je najbrž zadržala koruza, namenjena fazanom, in več **šmarnic**.

Naj zaključim z upanjem, da bodo načrtovalci nadaljnega turističnega razvoja tega okolišča izkoristili možnosti, ki jim jih ponuja narava, in ponudili obiskovalcem, razen terapij, jedače, pijače itd., tudi srečanja z breguljko, slavcem, vodomcem, sivo čapljo in drugimi pticami.

Martin Košir, Linhartova 68, Ljubljana

Nove knjige New Books

D.J.Pain, M.W.Pienkowski (eds.): Farming and Birds in Europe: The Common Agricultural Policy and its implications for Bird Conservation, Academic Press, 1997

Živimo v času tako opevanega približevanja in vstopa v Evropo. Medtem ko nas predvsem politiki prepričujejo o prednostih, ki nam jih bo Evropa prinesla, pa samo skozi skrbno priprta vrata pricurajo tudi razmišljanja o vrednotah, ki nam jih bo Evropa morda odnesla. Pred vstopom bomo morali sprejeti celo vrsto pravil in usmeritev, med drugim tudi prilagoditi našo kmetijsko politiko skupni evropski kmetijski politiki ali CAP (Common Agricultural Policy). CAP je verjetno ena najbolj spornih usmeritev združene Evrope, vsaj kar zadeva posledice za krajino in živi svet.

Delež kmetijskih površin je pred vključitvijo gozdnatih skandinavskih držav in Avstrije v EU presegal 50 %, po vključitvi pa se je ta delež znatno zmanjšal, a je še vedno velik. Kmetijske površine pa so seveda tudi prebivališče številnih vrst ptic in kot je bilo pred kratkim ugotovljeno, je kar okoli 40% evropskih vrst ptic ogroženih zaradi različnih kmetijskih dejavnosti.

Knjiga je sestavljena iz 14 poglavij, ki so jih napisali različni avtorji. Uvodna poglavja so splošna, govorijo o pomenu kulturne krajine za ptice, opisujejo spremembe in vplive na favno ptic. Koristna pojasnila in splošni opis CAP-a so podana v tretjem poglavju, ki razlaga razvoj te politike in njeno povezavo z okoljskimi iniciativami in mednarodnimi dogovori. Povprečnemu ornitologu, ki spremlja sodobne populacijske trende, zveni poznano poglavje o prioritetah pri varstvu ptic v Evropi, ki ga je napisal soavtor znanega dela *Birds in Europe: Conservation Status*. Naslednja poglavja so bolj usmerjena k t.i. študijskim primerom oziroma opisu primerov vplivov kmetijske prakse na različne ekosisteme, skupine ptic (npr. ujede) ali posamezne

vrste (npr. jerebice). Za naše kraje najzanimivejši primeri so opisani v poglavjih o srakoperjih v kulturni krajini, pticah na mokrih travnikih in pomenu mozaične krajine za semenojede vrste ptic.

Urednika sta pred zaključnim poglavjem poudarila potrebo po prilagodljivih usmeritvah, ki bodo zagotavljale obstoj raznolike kulturne krajine in širšega okolja v dobro ptic in drugih živih bitij, tudi človeka. Natančno so povzete posledice

Dokumenti: Prispevek k kronologiji časopisne polemike II *

Documents: A contribution to the chronology of a newspaper polemics II

Avtor	Naslov prispevka	Objava
Nicolas Berout	Kormorani. Ko bo prepozno.	Ribič 3/1996
J. Pavlin	Pirati kormorani ropajo Krko	Ribič 3/1996
A. Bartelj	Zakaj je kormoran na zatožni klopi	Ribič 3/1996
Neznani avtor	Zahteve po odškodninah	Ribič 3/1996
Neznani avtor	Brižni do kormoranov, brezbrižni do pomorov rib	Ribič 3/1996
Stane Lozar	Kormorani ropajo Krko	Ribič 3/1996
Tugomir Plut	Zgodili so se kormorani	Ribič 4/1996
Igor Jugovič	Država je plačala za škodo kormoranov	Ribič 5/1996
Milan Zadel	Kormoran je kralj!	Ribič 5/1996
Bojan Javornik	Nič več ljubezni na tuj račun	Ribič 5/1996
Franc Bračko	O kormoranih ni konca	Ribič 7-8/1996
Edgar Pitzenbauer	Kormorani	Ribič 7-8/1996
Sergej Matvejev	O velikih kormoranih in sivih čapljah - resnično	Ribič 7-8/1996
Neznani avtor	Proti kormoranom v Strassburgu	Ribič 12/1996
Ferdo Zupančič	Kormorani gnezdiyo tudi pri nas	Ribič 12/1996
Neznani avtor	Omejeno število kormoranov na Bavarskem	Ribič 12/1996
Bojan Budja	Bodo ribiči tožili državo?	7D 28. 2. 1996
Neznani avtor	Kormorani in čaplje, trn v peti ribogojcev	Večer, 27. 1. 1996
(bob)	Dolenjske ribe se selijo pod nebo	Večer, 17. 2. 1996
Tone Urbas	Dva bregova - vmes pa kormoran	Večer, 1. 3. 1996
Anton Hržič	Kormorani in ribe	Večer, 1. 3. 1996
Franc Janžekovič	V naravi vse kroži	Večer, 25. 3. 1996
Neznani avtor	Kormorani ropajo Krko	Slovenske novice, 13. 3. 1997
Matjaž Kranjec	Kormorani - šiba božja slovenskih ribičev	Nedeljski dnevnik 1997
Rafael Teropšič	Kormorani vztrajno uničujejo ribe	Dolenjski list 1997
Igor Jugovič	Krivolov in kormorani	Ribič 1-2/1997
Tomaz Kristofič	Kormorani in ribe, varstvo narave in ribištva	Ribič 1-2/1997
Rafael Teropšič	Kuga	Ribič 3/1997

* I. del je bil objavljen v Acrocephalusu 72:168. Podatke je zbral Franc Bračko.

različnih kmetijskih dejavnosti (namakanje, izsuševanje, pašništvo, vplivi kemijskih sredstev itd.). V zadnjem poglavju so opisani dejavniki, ki so in bodo še vplivali na spremembe CAP-a, ter sile, ki zahtevajo nespremenjeno stanje oziroma še radikalnejšo ekonomsko politiko. Predstavljen je tudi verjetni scenarij sprememb v ureničenju CAP-a.

Namesto običajnih priporočil, kdo bi takšno knjigo moral prebrati, bi priporočil, da bi društveni odbor za varstvo narave povzete kakšnega izmed poglavij poslal na naslove vladnih in drugih planskih institucij. Če bi bili povzetki kratki s podčrtanimi pomembnimi ugotovitvami, obstaja vsaj teoretična možnost, da bi kdo od odgovornih poslano gradivo tudi prebral. Pismo naj bi bilo poslano priporočeno in arhivirano. Zanimcem bo tako jasno, kdo bo soodgovoren za ceno, ki jo bosta naša krajina in narava plačali za vstop v Evropo.

Andrej Sovinc

Skrivnostna fotografija Mystery photograph

V osnovni šoli ornitologije se učimo razlikovati med galebom in čigro, v srednji med morskim, rjavim in srebrnim galebom, posebno zanimivi in težavni se nam zdijo v mladostnem perju. V visoki šoli spoznamo, da srebrnega galeba ne moremo vedno ločiti od rumenonovega po barvi nog. Zdaj bi radi doktorirali iz podvrst teh dveh galebcev: *L.a. argentatus*, *L.a. argenteum*, *L.c. cachinnans* in *L.c. michahellis*. Toda pri tem nas ovira nekaj nepredvidljivega: vprašanja, ki se nam ob opazovanju teh galebcev pojavljajo, postajajo proti pričakovanju pomembnejša od odgovorov.

Na skrivnostni fotografiji iz 78-79. št. *Acrocephalus* je galeb v mladostnem perju. Ptica ima blede rumene noge in črn kljun, ki je zaradi skoraj povsem bele glave nemara videti daljši in močnejši, torej večji, kot bi utegnil biti v resničnosti. Pleča so videti na sliki siva, ramenska

Katera vrsta je to? Can you identify the species? (A. Sovinc)

peresa krasijo rjave lise, krovna peresa so belo obrobljena, prav tako letalna sekundarna in terciarna peresa, medtem ko primarna letalna peresa bolj slutimo kot vidimo, saj so zložena prek repnih peres, tako prva kot druga pa so karseda temna.

Čeprav velikost kljuna skupaj z velikostjo glave in trupa pri velikih galebih precej variira, zaradi "mile" oblike kljuna takoj lahko izločimo morskega galeba. Ker ptica po hrbtu nima za rjavega galeba v mladostnem perju značilne "šahovnice", to

